

УДК 687.022

ЕСТЕТИЧНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТКАНИНИ У ДИЗАЙНІ ЖІНОЧОЇ СУКНІ

СМИКАЛО Катерина, ВЛАСЮК Єлизавета

Волинський національний університет імені Лесі Українки, Луцьк, Україна
smykalo.kateryna@vnu.edu.ua

Людська матеріальна культура відрізняється перманентним бажанням прикрасити себе і оточуюче середовище, через що дизайн одягу налічує багато технік естетичної трансформації текстилю. Більшість цих технік використовується під час виготовлення вечірнього (святкового) одягу. Найбільш популярними серед технік декорування є оригінальний принт, вишивка, а також крій з декоративно-конструктивними лініями. Складання тканини у складки за певним візерунком є також відомою технікою, але молодими дизайнерами використовується рідко. У той же час комбінація різних технік естетизації тканини дозволяє отримати нові оригінальні моделі одягу та розширює можливості для дизайну вечірнього одягу.

Ключові слова: поверхня, тканина, буфи, естетизація, дизайн

ВСТУП

Характерною рисою людської матеріальної культури є естетизація, яка починається з власного тіла і охоплює предмети оточуючого середовища. З архаїчних часів збереглися традиції розпису тіла фарбами, скарифікація (шрамування), пірсінг тощо [1]. З розвитком технологічності матеріальної культури естетизація зовнішнього вигляду торкнулася одягу, який виконує роль другої шкіри, а техніки естетизації тканини з плином часу стали дедалі складнішими. У сучасній моді, попри тенденції [2], прагнення прикрасити матеріал залишається у тренді. Так, у різних колекціях одягу можна побачити, як дизайнери використовують такі техніки естетизації текстильного полотна, як оригінальний принт, вишивка (нитками, бісером, металевим пластинами, дорогоцінним камінням, перлинами), драпірування та інше.

Драпірування тканини є одним з найдавніших і найпростіших способів прикрасити одяг та представляє собою техніку закладання фалд і склад за певним задумом. Для того, щоб складки залишалися сталими, їх фіксували поясами або брошками, а ниткове закріплення складок тканини дало поштовх до появи техніки буфів. Назва «буф» походить від французького *bouffer*, що перекладається як «стовбурчитися» або «надуватися». Також буфами називають пишні складки на спідницях або частинах одягу (рукав-буф) [3].

У сьогоденній модній індустрії буфи отримали нове прочитання та не втрачають своєї популярності, особливо для святкового одягу. Однак, як показує аналіз виробів молодих українських дизайнерів, дана техніка естетизації використовується не часто. Так, наприклад, результати конкурсу

«Сузір'я Каштан» у поточному і попередніх роках показують, що під час створення образів (особливо у категорії «новорічний бал») молоді дизайнери використовують або поєднують одночасно такі техніки естетизації, як складний крій і вишивку. Дані техніки дійсно суттєво трансформують форму і створюють певний поверхневий ефект. У той же час, дизайнеру необхідно проявити не аби яку креативність, щоб створити оригінальну модель одягу, в якій гармонійно поєднувались ці техніки естетизації.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Естетизація у дизайні вечірньої моди досягається шляхом вирішення двох основних задач: вибір технік естетизації; використання правил композиції при їх комбінації. Традиційно у виготовленні святкового одягу дизайнери вдаються до складного крою або вишивки, однак ці техніки можуть бути поєднані з буфами, що у сукупності дозволяє отримати оригінальну модель одягу.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

На кафедрі дизайну Волинського національного університету імені Лесі Українки було розроблено модель жіночої вечірньої сукні, при виготовленні якої було використано такі техніки естетичної трансформації поверхні: декоративний крій, вишивка бісером і буфи.

Враховуючи, що для декоративного ефекту обирається декілька технік, то для виготовлення сукні було обрано гладкофарбований матеріал, матового (без блиску) однотонного кольору. На рис. 1, а показана розкладка деталей крою ліфа сукні з різними техніками естетизації, а на рис. 1, б показаний елемент, виготовлений у техніці буфів. У сукні використано два способи закладання склад: зустрічна складка та складки-корзинки [3].

Рис. 1. Елементи сукні «Зимовий ранок»:
а) – Розкладка деталей крою ліфа сукні;
б) – деталь, оздоблена у техніці буфів

Для врівноваження композиції ліфа сукні до елементів крою з декоративною трансформацією тканини були також включені елементи без декорування. Низ сукні відрізний і також не містить декоративних елементів. На рис. 2 представлені фотографії сукні, в якій використано різні техніки естетичної трансформації тканини.

Рис. 2. Сукня, виготовлена з використанням технік трансформації тканини: декоративний крій, вишивка бісером, буфи

ВИСНОВКИ

Естетична трансформація тканини у дизайні одягу дозволяє досягнути оригінального ефекту поверхні, при якому форма набуває нового наповнення. Дотримуючись правил композиції, дизайнери можуть комбінувати різні техніки естетизації та урізноманітнювати колекції одягу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Braverman Paula K. Body art: piercing, tattooing, and scarification. *Adolescent Medicine Clinics*. 2006. №17(3), P. 505-19. DOI : 10.1016 / j.admecli. 2006.06.007.
2. Смикало К., Єфімчук Г., Загора О. Стьйкість одягу для концепції фешн-індустрії. *Актуальні проблеми сучасного дизайну: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції*, м. Київ, 22 квітня 2021 року. – Київ: КНУТД, 2021. – у 2 томах. Том 2. – 389 с. (с.375-379).
3. Contemporary Smocking Techniques URL: <https://www.thecuttingclass.com/contemporary-smocking-techniques/> (дата звернення: 24.04.2022).

SMYKALO K., VLASIUK Ye. AESTHETIC FABRIC TRANSFORMATION IN THE WOMEN'S DRESS DESIGN

Human material culture is characterized by a permanent desire to beautify everything what touches a person. This led to the presence of a large amount of aesthetic transformation techniques for textiles and clothing. Most of these techniques are used during sewing prom dress and evening gown. The most popular decorating techniques are print, embroidery, and decorative cut. Folding fabric in a certain pattern is also a well-known technique, but it is rarely used by young designers. At the same time, the combination of different fabric aestheticization techniques allows designers to get new unique clothing models and provides additional opportunities for evening gown design.

Key words: surface, fabric, smocking (a garment), aestheticization, design.